

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

#### วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิต ประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิต ประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิต ประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

#### สมมุติฐานของการศึกษา

1. ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

#### เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 4 เล่ม ดังนี้
  - เล่มที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย
  - เล่มที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่ง
  - เล่มที่ 3 เรื่อง กฎหมายอาญา
  - เล่มที่ 4 เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก แบบตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือตอบเกินหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน จำนวน 40 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผู้รายงานใช้สอนในชั่วโมงปกติ โดยสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมไปในหน่วยการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เพื่อวัดความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน จำนวน 40 ข้อ

3. ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. สอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนหลังจากเรียนแล้ว จำนวน 10 ข้อ

### วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของสูตร  $E_1/E_2$

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนซึ่งได้รับการสอน

โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการทดสอบค่าสถิติที (t-test Dependent Sample)

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายตามเกณฑ์ของ John W. Best (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107)

ระดับคะแนนระหว่าง 4.50 – 5.00	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับคะแนนระหว่าง 3.50 – 4.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
ระดับคะแนนระหว่าง 2.50 – 3.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ระดับคะแนนระหว่าง 1.50 – 2.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
ระดับคะแนนระหว่าง 1.00 – 1.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

### สรุปผลการศึกษา

1. ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพ 80.46 / 80.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เมื่อเปรียบเทียบโดยใช้ t-test Dependent Sample มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 3 รูปเล่มมีสีสันสวยงามทำให้ชุดการเรียนรู้มีความเหมาะสม รองลงมาคือ ข้อ 2 เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นของการเรียนรู้(จากง่ายไปหายาก) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 นักเรียนพอใจที่ได้ตอบคำถามและทำกิจกรรมเพื่อเป็นการทบทวนในตอนท้ายของทุกเล่ม

## การอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพ 80.46 / 80.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80

เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้รายงานได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตลอดจนดำเนินการสร้างตามขั้นตอนและได้มีการแก้ไขปรับปรุงโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบ จนมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับ กรณีการ ทุ่มทอง (2551 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด นครสวรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้ เรื่อง การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.11/88.53 ศิริดา ไพโรจน์รชตะ (2554 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง รายงานการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างทางสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างทางสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 83.73/81.96 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 วรวรรณ เทพคุณ (2555 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง รายงานการใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้โดย การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพ 85.90 /85.31

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เมื่อเปรียบเทียบโดยใช้ t-test Dependent Sample มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ผู้รายงานได้สร้างขึ้น เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ นักเรียนได้แสวงหาความรู้ สืบค้นข้อมูลจากชุดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเองมี ความกระตือรือร้น มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างทำกิจกรรมกลุ่ม โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นเสริมความรู้อยู่ ตลอดเวลา สอดคล้องกับ สำเนาวัลย์ รักษาทอง (2556 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง รายงานผล การใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าทีพลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรรณิการ์ หุ่นทอง (2551 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้เป็นการสร้างความแปลกใหม่ให้กับนักเรียน ได้รับความสนใจ ทำให้นักเรียนสนใจใฝ่รู้จากสื่อที่มีรูปแบบสีสันสวยงาม เหมาะสมกับวัยของนักเรียน นอกจากนี้ชุดการเรียนรู้ยังช่วยลดบทบาทของครูในห้องเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับ ศิริดา ไพโรจน์รัชตะ (2554 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง รายงานการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างทางสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างทางสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก วรวรรณ เทพคุณ (2555 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง รายงานการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนสามารถนำชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ทันที

1.2 ก่อนนำชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ไปใช้ ต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจน ทั้งผู้สอนและนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงการใช้ให้เข้าใจก่อน

1.3 ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษา  
พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ผู้รายงาน  
สร้างขึ้นนี้สามารถนำไปใช้ในการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนช้า

## 2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการสอน  
โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101 สังคมศึกษาพื้นฐาน  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.2 ควรสร้างชุดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ  
วัฒนธรรม เพื่อใช้ฝึกกับนักเรียนชั้นอื่นๆ

2.3 ควรนำชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน รายวิชา ส31101  
สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม  
ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นไปสอนเปรียบเทียบกับการสอนด้วยวิธีอื่น